

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 mei 2015

WETSONTWERP

houdende instemming met het Protocol,
gedaan te Brussel op 9 juli 2013, tot wijziging
van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk
België en de Republiek Turkije tot het
vermijden van dubbele belasting inzake
belastingen naar het inkomen, ondertekend te
Ankara op 2 juni 1987

Blz.

INHOUD

Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp	19
Advies van de Raad van State	20
Wetsontwerp	24
Bijlage	25

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 mai 2015

PROJET DE LOI

portant assentiment au Protocole, fait à
Bruxelles le 9 juillet 2013, modifiant la
Convention entre le Royaume de Belgique et
la République de Turquie tendant à éviter la
double imposition en matière d'impôts sur le
revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987

Pages

SOMMAIRE

Résumé	3
Exposé des motifs	4
Avant-projet	19
Avis du Conseil d'État	20
Projet de loi	24
Annexe	25

De regering heeft dit wetsontwerp op 19 mei 2015 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 19 mai 2015.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 21 mei 2015 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 21 mai 2015.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Het ontwerp van instemmingswet heeft tot doel de bekrachtiging mogelijk te maken van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen België en Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen.

Het Protocol heeft tot doel de artikelen 26 en 27 van de bestaande Overeenkomst, die betrekking hebben op respectievelijk de uitwisseling van inlichtingen inzake fiscale aangelegenheden en de invorderingsbijstand, aan te passen aan de laatste versie van de overeenkomstige bepalingen van het OESO-model van belastingverdrag

Deze aanpassingen maken deel uit van een wereldwijd proces ter versterking van de internationale samenwerking in belastingzaken.

RÉSUMÉ

Le projet de loi d'assentiment a pour objet de permettre la ratification du Protocole modifiant la Convention entre la Belgique et la Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu.

Le Protocole vise à aligner les articles 26 et 27 de la Convention existante, relatifs respectivement à l'échange de renseignements en matière fiscale et à l'assistance au recouvrement, sur la dernière version des dispositions correspondantes du Modèle de convention fiscale de l'OCDE.

Ces adaptations s'inscrivent dans un processus de consolidation de la coopération internationale en matière fiscale qui a été entrepris au niveau mondial.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Regering onderwerpt heden aan uw instemming het Protocol, gedaan te Brussel op 9 juli 2013, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987 (hierna “het Protocol” genoemd).

Overeenkomstig de beslissing die werd genomen door de Interministeriële Conferentie “Buitenlands beleid” van 18 mei 2011 gaat het om een verdrag met een gemengd karakter.

A. Algemene context waarin het Protocol moet worden gezien

De Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting, die op 2 juni 1987 met de Republiek Turkije werd ondertekend (hierna “de Overeenkomst van 1987” genoemd), werd op verzoek van de Belgische Regering herzien.

Dat verzoek volgde op de beslissing van de Regering om de werkingssfeer van de internationale administratieve bijstand uit te breiden tot de bankgegevens en maakt deel uit van een wereldwijd proces ter versterking van de internationale samenwerking in belastingzaken.

1. *Aanvangspunt: de strijd tegen de “belastingparadijzen” en de schadelijke belastingpraktijken*

Het aanvangspunt van dit proces ligt in 1996, wanneer de lidstaten van de OESO vastgesteld hebben dat het nodig was om toezicht te houden op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. De voortschrijdende mobiliteit van kapitalen mag dan al een onbetwistbare rol gespeeld hebben in de economische groei, ze heeft ook de belastingstelsels van de verschillende Staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van belastingparadijzen.

Deze toestand heeft geleid tot een verstoring van de evenwichten op het vlak van investeringsbeslissingen die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De OESO werd er door zijn lidstaten dan ook mee belast om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement soumet aujourd’hui à votre assentiment le Protocole, fait à Bruxelles le 9 juillet 2013, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d’impôts sur le revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987 (ci-après “le Protocole”).

Conformément à la décision de principe adoptée par la Conférence Interministérielle “Politique étrangère” du 18 mai 2011, il s’agit d’un traité à caractère mixte.

A. Contexte général dans lequel s’inscrit le Protocole

La Convention préventive de la double imposition signée le 2 juin 1987 avec la République de Turquie (ci-après “la Convention de 1987”) a été revue à la demande du Gouvernement belge.

Cette demande faisait suite à la décision du Gouvernement d’étendre le champ d’application de l’assistance administrative internationale aux renseignements bancaires et s’inscrit dans un processus mondial de renforcement de la coopération internationale en matière fiscale.

1. *Point de départ: la lutte contre les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables*

Le point de départ de ce processus se situe en 1996, lorsque les pays membres de l’OCDE ont constaté qu’il était nécessaire de contrôler les conséquences fiscales de la libéralisation progressive des échanges et des investissements internationaux. En effet, si le développement de la mobilité des capitaux a été un incontestable facteur de croissance économique, il a également mis en concurrence les systèmes fiscaux des différents États. Cette concurrence a conduit à une surenchère dans l’adoption d’incitants et à l’essor des paradis fiscaux.

Cette situation a engendré des distorsions au niveau des décisions d’investissement qui sont préjudiciables, d’une manière générale, aux budgets de la plupart des pays. L’OCDE a, dès lors, été chargée par ses pays membres de mettre au point des mesures pour lutter contre ces distorsions.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria worden vastgelegd die kenmerkend zijn voor “belastingparadijzen” en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingautoriteiten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

De eerste concrete resultaten van de werkzaamheden van de OESO hadden betrekking op de lidstaten van de OESO. In 2000 heeft het Comité voor fiscale zaken van de OESO¹ immers verklaard dat alle OESO-lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens zouden moeten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte Staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die door de lidstaten (en door de Staten die het statuut van waarnemende Staat hebben) werden genomen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover twee rapporten werden gepubliceerd, het ene in 2003 en het andere in 2007.

2. Opstarten van het proces in de landen die geen lid zijn van de OESO en de focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2000 mochten vertegenwoordigers van landen die geen OESO-lidstaat waren deelnemen aan de werkzaamheden die binnen de OESO werden verricht. Momenteel nemen er reeds meer dan 110 landen deel aan die werkzaamheden, die vooral gericht zijn op de uitwisseling van inlichtingen en die verricht worden binnen het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen (oorspronkelijk Mondiaal Forum inzake fiscaliteit genoemd). In 2002 heeft dit Forum een Modelakkoord uitgewerkt dat beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Forum pleit voor het sluiten van akkoorden conform de beginselen die in dat Modelakkoord zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één

¹ Het Comité voor fiscale zaken van de OESO is een werkgroep die is samengesteld uit hoge ambtenaren van de belastingadministraties van de 34 lidstaten.

Sur la base de ce mandat, l'OCDE a présenté en 1998 un rapport fixant les critères qui caractérisent les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables. Ce rapport recommandait l'adoption d'une série de mesures de nature unilatérale, bilatérale ou multilatérale afin de lutter, de façon coordonnée, contre ces régimes et ces pratiques. Au nombre de ces mesures figuraient notamment la levée des dispositions limitant l'accès des autorités fiscales aux informations détenues par les banques ainsi que l'usage plus intensif et plus efficace des procédures d'assistance administrative internationale.

Les premiers résultats concrets des travaux de l'OCDE concernaient les pays membres de l'OCDE. En 2000, le Comité des Affaires Fiscales de l'OCDE¹ a, en effet, déclaré que tous les pays membres de l'OCDE devraient autoriser leurs administrations fiscales à accéder aux renseignements bancaires en vue d'échanger ceux-ci avec leurs partenaires conventionnels. D'autres recommandations ont également été faites aux pays membres, notamment l'interdiction des comptes bancaires anonymes ou l'obligation d'échanger des renseignements dans les cas où l'État requis n'a pas besoin des renseignements demandés pour l'application de sa propre législation fiscale. Les initiatives prises par les États membres (et par ceux ayant le statut d'observateurs) ont fait l'objet d'un examen détaillé dans deux rapports, l'un publié en 2003 et l'autre en 2007.

2. Ouverture du processus aux pays non membres de l'OCDE et focalisation sur l'échange de renseignements en matière fiscale

En 2000, les travaux menés au sein de l'OCDE se sont ouverts aux représentants de pays non membres de l'OCDE. Actuellement, déjà plus de 110 pays participent à ces travaux, lesquels sont concentrés sur l'échange de renseignements. Ces travaux se déroulent au sein du Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements (initialement baptisé Forum Mondial sur la fiscalité). En 2002, ce Forum a mis au point un Modèle d'accord limité à l'échange de renseignements en matière fiscale. Le Forum Mondial encourage la conclusion d'accords conformes aux principes repris dans ce Modèle. Parmi ces principes, figure l'échange d'informations bancaires. Depuis 2006, un rapport annuel expose les progrès accomplis en matière de

¹ Le Comité des Affaires Fiscales de l'OCDE est un groupe de travail composé de hauts fonctionnaires représentant les administrations fiscales des 34 pays membres.

van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die in de betrokken landen is gemaakt aangaande transparantie en uitwisseling van inlichtingen.

Als gevolg van die werkzaamheden werd tevens een nieuwe paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 (Uitwisseling van inlichtingen) van het OESO-Modelverdrag tot vermijding van dubbele inkomsten- en vermogensbelasting van juli 2005. De nieuwe paragraaf 5 laat een Staat niet langer toe het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. België, Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland hebben in 2005 voorbehoud aangetekend bij die nieuwe paragraaf 5.

De OESO-normen inzake uitwisseling van inlichtingen hebben in oktober 2008 de goedkeuring gekregen van het Comité van Experts in Internationale Fiscale Samenwerking van de UNO, dat ze heeft opgenomen in de Modelovereenkomst inzake dubbele belasting tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Ze zijn aldus uitgegroeid tot de standaard op wereldvlak.

3. Aansluiting van België bij het internationaal proces

België heeft in het dubbelbelastingverdrag dat op 27 november 2006 met de Verenigde Staten werd gesloten een bepaling opgenomen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5. Door dit te doen aanvaardde ons land voor de eerste keer om te voldoen aan de van een andere Staat afkomstige vraag naar bankgegevens.

Onmiddellijk na het sluiten van die Overeenkomst heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties (OESO, Europese Unie en UNO) laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere Staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijksoortig was aan die welke met de Verenigde Staten werd overeengekomen. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van onze verdragspartners gevolgd. In de versie van 2008 van het OESO-Model van fiscale Overeenkomst heeft België overigens vastgehouden aan zijn principiële voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België heeft zich in maart 2009 volledig aangesloten bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die in de schoot van de OESO werden uitgewerkt. Deze nieuwe vooruitgang heeft als volgt vorm gekregen:

transparence et d'échange de renseignements au sein des pays concernés.

Suite à ces travaux, un nouveau paragraphe 5 a également été introduit à l'article 26 (Echange de renseignements) du Modèle OCDE de convention fiscale préventive de la double imposition sur le revenu et la fortune de juillet 2005. Le nouveau paragraphe 5 ne permet plus à un État de refuser de communiquer des renseignements au seul motif que ceux-ci sont détenus par une banque. En 2005, la Belgique, le Luxembourg, l'Autriche et la Suisse ont chacun émis une réserve sur ce nouveau paragraphe 5.

Les normes OCDE d'échange de renseignements ont emporté l'adhésion, en octobre 2008, du Comité d'experts de la coopération internationale en matière fiscale de l'ONU, qui les a introduites dans le Modèle de convention concernant les doubles impositions entre pays développés et pays en développement. Elles sont, ainsi, devenues le standard au niveau mondial.

3. Adhésion de la Belgique au processus international

La Belgique a introduit une disposition analogue à l'article 26, paragraphe 5, dans la Convention fiscale préventive de la double imposition conclue avec les États-Unis le 27 novembre 2006. Ce faisant, pour la première fois, notre pays acceptait de satisfaire aux demandes de renseignements bancaires provenant d'un autre État.

Dans la foulée de cette Convention, la Belgique a fait savoir dès janvier 2007 dans les enceintes internationales (OCDE, Union Européenne et ONU) qu'elle était disposée à négocier, au cas par cas, avec d'autres États une disposition conventionnelle similaire à celle conclue avec les États-Unis. Cette ouverture de la Belgique n'a été suivie d'aucune initiative de nos partenaires conventionnels. Par ailleurs, dans la version de 2008 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE, la Belgique a maintenu sa réserve de principe mais a clairement indiqué qu'elle était prête à accepter, au cas par cas, une disposition relative à l'échange de renseignements bancaires.

En mars 2009, la Belgique s'est pleinement ralliée aux normes de transparence et d'échange de renseignements élaborées au sein de l'OCDE. Cette nouvelle avancée s'est concrétisée:

— door op 11 maart 2009 mede te delen dat België het voorbehoud introk dat het had aangetekend bij artikel 26, paragraaf 5 van het OESO-model;

— door het voorstel dat de minister van Financiën heeft gedaan aan zijn ambtgenoten van de EU en van de OESO om die bepaling op te nemen in de overeenkomsten die België met elk van die lidstaten van de OESO en de EU heeft gesloten;

— door de beslissing om vanaf 1 januari 2010 binnen het kader van de spaarrichtlijn over te gaan tot het automatisch uitwisselen van inlichtingen, zonder het einde af te wachten van de overgangperiode (de interesten die vanaf 1 januari 2010 in België betaald worden, zullen in 2011 deel uitmaken van een automatische uitwisseling van inlichtingen door België).

4. Versnelling van het internationaal proces en opstellen van “witte”, “grijze” en “zwarte” lijsten

De samenkomst van de G 20 in Londen op 2 april 2009 heeft het proces waarbij de Staten zich aansloten bij de OESO-standaard versneld. Tegen de achtergrond van de economische en financiële crisis werd die samenkomst afgesloten met het innemen van bijzonder krachtige standpunten. De nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken werd nog eens bevestigd en tegen de Staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij de OESO-standaard werd met sancties gedreigd. Er werd een reeks tegenmaatregelen besproken: eisen dat de belastingplichtigen en de financiële instellingen nog meer inlichtingen verstrekken die betrekking hebben op transacties waarbij die “niet meewerkende” Staten betrokken zijn; elke vermindering weigeren voor betalingen aan begunstigten die in die Staten wonen; belastingen heffen van die betalingen ...

Dezelfde dag heeft de OESO een document gepubliceerd waarin de 84 Staten die toen deel uitmaakten van het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen over drie lijsten werden verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de OESO-standaard.

In een eerste “witte” lijst waren de Staten opgenomen waar die standaard reeds wezenlijk werd ingevoerd.

Een tweede “grijze” lijst bevatte een tussencategorie met Staten die zich weliswaar bij de OESO-standaard hebben aangesloten maar deze nog niet hebben ingevoerd op een manier die als voldoende beoordeeld wordt. Deze lijst is verdeeld in twee onderafdelingen.

— par l’annonce, le 11 mars 2009, de la levée de la réserve que la Belgique avait formulée à l’égard de l’article 26, paragraphe 5 du Modèle OCDE;

— par la proposition faite par le ministre des Finances à ses homologues de l’UE et de l’OCDE d’introduire cette disposition dans les conventions qui lient la Belgique à chacun des pays membres de l’OCDE et de l’UE;

— par la décision de passer à l’échange automatique de renseignements dans le cadre de la directive épargne dès le 1^{er} janvier 2010 sans attendre la fin de la période transitoire (les intérêts payés en Belgique à partir du 1^{er} janvier 2010 font l’objet, depuis 2011, d’un échange automatique de renseignements par la Belgique).

4. Accélération du processus international et établissement de listes “blanches”, “grises” et “noires”

Le mouvement d’adhésion des États au standard international s’est accéléré à la suite de la réunion du G 20 à Londres le 2 avril 2009. En raison du contexte de crise financière et économique, cette réunion s’est soldée par des prises de position particulièrement fortes. Le besoin de transparence et de coopération internationale en matière fiscale a été réaffirmé et les États réticents à adhérer au standard international ont été menacés de sanctions. Une série de contre-mesures ont été évoquées: exiger que les contribuables et les institutions financières fournissent davantage d’informations en ce qui concerne les transactions impliquant ces États “non coopératifs”; refuser toute déduction pour les versements effectués au profit de bénéficiaires résidant dans ces États, prélever des taxes sur ces versements,...

Le même jour, l’OCDE a rendu public un document répartissant les 84 États participant à l’époque au Forum Mondial sur la transparence et l’échange de renseignements en trois listes en fonction des progrès accomplis par chacun d’eux dans la mise en œuvre du standard international.

Une première liste “blanche” reprenait les États qui avaient déjà substantiellement mis en œuvre ce standard.

Une deuxième liste “grise” établissait une catégorie intermédiaire d’États qui, bien qu’ayant adhéré à ce standard, n’avaient pas encore procédé à sa mise en œuvre dans une mesure jugée suffisante. Cette liste comporte deux subdivisions.

In de eerste onderafdeling vindt men de landen die in het licht van de criteria van het voormelde OESO-rapport van 1998 als belastingparadijzen moeten beschouwd worden.

De tweede onderafdeling bevat de “andere financiële centra”; het is in die onderafdeling, die voor dergelijke gevallen in het leven werd geroepen, dat België werd ondergebracht. Opdat een Staat in de witte lijst kon worden opgenomen moest deze immers ten minste twaalf overeenkomsten hebben gesloten die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de OESO-standaard. Begin april 2009 kon België zich slechts beroepen op de ondertekening van de Overeenkomst met de Verenigde Staten.

De **derde “zwarte” lijst** moest de Staten omvatten die zich er nog niet toe verbonden hadden om de OESO-standaard toe te passen. Die lijst is inmiddels leeg gezien de algemene aansluiting bij de OESO-standaard.

5. Het sluiten van verdragen inzake de uitwisseling van inlichtingen door België

België, dat van de tweede lijst wenste te verdwijnen, heeft dan de inspanningen opgevoerd die sinds maart 2009 werden geleverd om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken.

Dankzij die inspanningen heeft België op zeer korte tijd 12 akkoorden ondertekend die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de internationale standaard. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de “witte” lijst met Staten waar de internationale standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

De Regering gaat nu verder met het in maart 2009 aangevatte proces van herziening van de belastingverdragen opdat ten minste al de door België gesloten overeenkomsten op termijn de uitwisseling van bankgegevens mogelijk zullen maken.

6. Peer review

In september 2009 heeft het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen beslist om een systeem in te voeren waarmee kan geëvalueerd worden in welke mate de internationale normen daadwerkelijk door de deelnemende Staten worden toegepast. Dat systeem, “beoordeling door gelijken” genoemd (“*peer review*”) omdat het onderzoek geleid wordt, en de beoordeling gebeurt door vertegenwoordigers van Staten die deelnemen aan het Mondiaal Forum, voorziet voor elke gecontroleerde Staat in twee onderzoeksfases.

Dans la première subdivision sont classés les pays qui, au regard des critères du rapport de l’OCDE de 1998 susmentionné, doivent être considérés comme des paradis fiscaux.

La deuxième subdivision reprenait les “autres centres financiers”; c’est dans cette catégorie, créée pour les besoins de l’espèce, qu’avait été placée la Belgique. En effet, pour qu’un État puisse figurer dans la liste blanche, celui-ci devait avoir signé au moins douze accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Or, début avril 2009, la Belgique ne pouvait se prévaloir que de la signature de la Convention avec les États-Unis.

La **troisième liste “noire”** regroupait les États ne s’étant pas encore engagés à appliquer le standard international. Cette liste est désormais vide en raison de l’adhésion généralisée au standard international.

5. Conclusion par la Belgique d’accords en matière d’échange de renseignements

La Belgique, désireuse de quitter la deuxième liste, a alors intensifié les efforts entrepris depuis mars 2009 pour signer le plus rapidement possible des accords internationaux permettant l’échange de renseignements bancaires.

Grâce à ces efforts, la Belgique a signé dans un délai très court 12 accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Ce faisant, la Belgique est reprise, depuis le 17 juillet 2009, dans la liste “blanche” des États qui ont déjà substantiellement mis en œuvre le standard international.

Le Gouvernement poursuit à présent le processus de révision de ses conventions fiscales entamé en mars 2009 afin qu’au moins toutes les conventions conclues par la Belgique permettent à terme l’échange de renseignements bancaires.

6. Peer review

En septembre 2009, le Forum Mondial sur la transparence et l’échange de renseignements a décidé de mettre en place un dispositif permettant d’évaluer l’effectivité de la mise en œuvre du standard international par les États participants. Ce dispositif, appelé “examen par les pairs” (“*peer review*”) en raison du fait qu’il est piloté par des représentants d’États participant au Forum Mondial qui procèdent à l’évaluation, prévoit, pour chaque État supervisé, deux phases d’examen.

De 1^{ste} fase bestaat uit een analyse van het juridisch en reglementair kader dat door de betrokken Staat gecreëerd werd met het oog op het uitwisselen van inlichtingen. Voor België heeft die 1^{ste} fase plaatsgevonden in het 2^{de} semester van 2010. Het evaluatie-verslag werd in april 2011 gepubliceerd. Dat rapport was gebaseerd op de situatie in november 2010 en stelde een leemte vast in de Belgische interne wetgeving met het oog op de internationale uitwisseling van bankinformatie en spoorde België aan om zo snel mogelijk de ratificatieprocedures af te ronden van een significant aantal akkoorden die reeds werden ondertekend door België om te voldoen aan de internationale standaard². De regering heeft het risico niet willen lopen dat de betrokken ratificatieprocedures ingevolge de kwalificatie van de nieuwe verdragsinstrumenten als gemengde verdragen niet tijdig afgerond zouden kunnen worden en heeft via de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (BS van 6 mei 2011) een wijziging van artikel 322 WIB 92 ingevoerd die toelaat vanaf 1 juli 2011 op grond van het bestaande netwerk van belastingverdragen met meer dan 80 partnerlanden bankinformatie uit te wisselen. Op aandringen van België werd dan ook op 12 september 2011 een aanvullend rapport gepubliceerd waarin geconcludeerd wordt dat het juridisch en reglementair kader in België ter zake voldoet³. De 2^{de} fase van het onderzoek heeft tijdens het 2^{de} semester van 2012 plaats gehad en heeft betrekking op de manier waarop het juridisch en reglementair kader in België concreet functioneert. Het evaluatierapport voor de 2^{de} fase werd op 11 april 2013 gepubliceerd en bevatte drie aanbevelingen. Een van die aanbevelingen spoort België aan om verder te gaan met het aanpassen van zijn netwerk voor de uitwisseling van fiscale inlichtingen aan de OESO-standaard met alle relevante partnerstaten⁴.

Voor Turkije worden beide fases van de peer review op hetzelfde tijdstip georganiseerd. Dit gecombineerd onderzoek heeft tijdens de eerste helft van 2012 plaatsgevonden. Het resultaat van dit onderzoek werd opgenomen in een rapport dat werd gepubliceerd op 11 april 2013. Naast één enkel element dat niet voldoet aan de standaard (mogelijkheid tot uitgifte van aandelen aan toonder), somt het rapport ook een aantal elementen op die moeten worden verbeterd en bevat het een tiental aanbevelingen. Een van die aanbevelingen luidt dat Turkije zijn netwerk voor de uitwisseling van fiscale inlichtingen waarin de OESO-standaard is opgenomen met alle relevante partnerstaten verder uitbreidt.

² Dat verslag kan geraadpleegd worden op de website van de OESO: http://www.oecd.org/document/57/0,3746,fr_21571361_44315115_47572985_1_1_1,1,00.html.

³ Dat verslag kan geraadpleegd worden op de website van de OESO: <http://www.oecd.org/dataoecd/59/4/48635669.pdf>.

⁴ Dat verslag kan geraadpleegd worden op de website van de OESO: <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#peerreview>.

La 1^{ère} phase consiste en l'analyse du cadre juridique et réglementaire mis en place par l'État considéré aux fins de l'échange de renseignements. En ce qui concerne la Belgique, cette 1^{ère} phase a eu lieu durant le 2^{ème} semestre 2010. Le rapport d'évaluation a été publié en avril 2011. Ce rapport était basé sur la situation en novembre 2010. Il constatait une lacune dans la législation interne belge concernant l'échange international d'informations bancaires et incitait la Belgique à terminer aussi rapidement que possible les procédures de ratification d'un nombre significatif d'accords déjà signés par la Belgique afin de satisfaire au standard international². Le Gouvernement n'a pas voulu courir le risque de voir les procédures de ratification concernées ne pas être terminées à temps en raison de la qualification de traités mixtes des nouveaux instruments conventionnels. Il a donc introduit, par le biais de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses (MB du 6 mai 2011), une modification de l'article 322 CIR 92 qui permet, depuis le 1^{er} juillet 2011, d'échanger des informations bancaires avec plus de 80 pays partenaires sur la base du réseau existant de traités fiscaux. Sur l'insistance de la Belgique, un rapport complémentaire a été publié le 12 septembre 2011. Celui-ci conclut que le cadre juridique et réglementaire belge en la matière est suffisant³. La 2^{ème} phase de cet examen a eu lieu durant le 2^{ème} semestre 2012 et portait sur la manière dont le cadre juridique et réglementaire mis en place par la Belgique fonctionne concrètement. Le rapport d'évaluation de la 2^{ème} phase a été publié le 11 avril 2013 et comporte trois recommandations. Une de ces recommandations incite la Belgique à poursuivre l'alignement sur le standard OCDE de son réseau d'échange de renseignements fiscaux avec tous les partenaires pertinents⁴.

Pour la Turquie, les deux phases de l'examen par les pairs ont été organisées en même temps. Cet examen combiné a eu lieu pendant le premier semestre de 2012. Le résultat de cet examen a été repris dans un rapport publié le 11 avril 2013. Outre un seul élément qui ne satisfait pas au standard (possibilité d'émettre des titres au porteur), le rapport énumère un certain nombre d'autres éléments qui doivent être améliorés et contient une dizaine de recommandations. Une de ces recommandations est que la Turquie continue à étendre son réseau d'échange de renseignements fiscaux conforme au standard international avec tous les États partenaires pertinents.

² Ce rapport peut être consulté sur le site internet de l'OCDE: http://www.oecd.org/document/57/0,3746,fr_21571361_44315115_47572985_1_1_1,1,00.html.

³ Ce rapport peut être consulté sur le site internet de l'OCDE: <http://www.oecd.org/dataoecd/59/4/48635669.pdf>.

⁴ Ce rapport peut être consulté sur le site internet de l'OCDE: <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#peerreview>.

Er werd nog niet vastgelegd welke de gevolgen zullen zijn indien de resultaten van dat onderzoek voor een bepaald land niet bevredigend zouden zijn, maar het is zeer waarschijnlijk dat er nieuwe lijsten zullen opgemaakt worden met Staten die als niet-meewerkend beschouwd worden en dat er sancties zullen worden opgelegd zoals deze die door de G20 in april 2009 in het vooruitzicht werden gesteld.

B. Europese juridische context

De lidstaten hebben hun bevoegdheid inzake directe belastingen behouden, zelfs indien de Europese Gemeenschap in principe over een samenlopende bevoegdheid beschikt krachtens artikel 115 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De Raad stelt inderdaad met eenparigheid van stemmen richtlijnen vast voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de gemeenschappelijke markt. Tot nu toe werd van deze samenlopende bevoegdheid slechts op relatief beperkte wijze gebruik gemaakt. Bovendien hebben de door de Raad uitgevaardigde richtlijnen in principe enkel betrekking op de verrichtingen tussen inwoners van verschillende lidstaten. De betrekkingen tussen lidstaten en derde Staten worden nauwelijks beoogd.

Richtlijn 2003/48/EG van 3 juni 2003 betreft de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling (de "spaarrichtlijn"). Het doel van die richtlijn is te verzekeren dat de interest die in een lidstaat wordt toegekend aan uiteindelijk gerechtigden die natuurlijke personen zijn en die hun fiscale woonplaats in een andere lidstaat hebben, daadwerkelijk overeenkomstig het binnenlands recht van laatstgenoemde lidstaat belast wordt. De Richtlijn raadt aan om daartoe een beroep te doen op de automatische uitwisseling van inlichtingen. In het kader van die Richtlijn, en om een kapitaalvlucht naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie te voorkomen, heeft de Europese Commissie akkoorden gesloten met Zwitserland, Liechtenstein, San Marino, Monaco en Andorra opdat die landen maatregelen zouden invoeren van gelijke strekking als die welke opgenomen zijn in de Richtlijn. Tegelijkertijd heeft elk van de lidstaten gelijksoortige akkoorden gesloten met de afhankelijke of geassocieerde gebieden van het Verenigd Koninkrijk en van Nederland (de Kanaaleilanden, het Eiland Man, en verscheidene gebieden in de Caraïben). De werkingssfeer van de automatische uitwisseling van inlichtingen die door de "spaarrichtlijn" en door voornoemde akkoorden wordt

Les conséquences d'un examen non concluant n'ont pas encore été déterminées mais il est fort probable que de nouvelles listes d'États considérés comme non coopératifs seront dressées et que des sanctions telles que celles évoquées par le G 20 en avril 2009 seront appliquées.

B. Contexte juridique européen

Les États membres de l'Union européenne ont conservé leurs compétences à l'égard des impôts directs, même si la Communauté européenne dispose d'une compétence concurrente de principe en vertu de l'article 115 du Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne (TFUE). Le Conseil, statuant à l'unanimité, arrête, en effet, des directives pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des États membres qui ont une incidence directe sur l'établissement ou le fonctionnement du marché commun. Jusqu'à présent, cette compétence concurrente n'a été mise en œuvre que de manière relativement limitée. En outre, les directives arrêtées par le Conseil n'intéressent, en principe, que les opérations entre résidents d'États membres différents. Les relations entre États membres et États tiers ne sont que peu concernées.

La directive 2003/48/CE du 3 juin 2003 concerne la fiscalité des revenus de l'épargne sous forme de paiements d'intérêts ("directive épargne"). Celle-ci vise à garantir que les intérêts alloués dans un État membre à des bénéficiaires effectifs, personnes physiques, qui ont leur résidence fiscale dans un autre État membre soient imposés effectivement selon le droit interne de ce dernier État membre. Pour ce faire, la directive préconise le recours à l'échange automatique d'informations. Dans le cadre de cette directive et en vue d'éviter une fuite des capitaux vers des pays non membres de l'Union européenne, la Commission européenne a conclu des accords avec la Suisse, le Liechtenstein, Saint-Marin, Monaco et Andorre afin que ceux-ci adoptent des mesures équivalentes à celles figurant dans la directive. Parallèlement, chacun des États membres a conclu des accords semblables avec les territoires dépendants ou associés du Royaume-Uni et des Pays-Bas (îles anglo-normandes, île de Man et divers territoires des Caraïbes). Le champ d'application de l'échange automatique d'informations que mettent en place la "directive épargne" et les accords précités est cependant limité en raison du fait que ces instruments juridiques ne visent que les intérêts payés à des personnes physiques. Ce

ingesteld, blijft evenwel beperkt wegens het feit dat die rechtsinstrumenten slechts de interest beogen die wordt betaald aan natuurlijke personen. Deze werkingssfeer botst niet met de werkingssfeer van dit Protocol.

Bovendien regelt de nieuwe richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG de uitwisseling tussen de lidstaten van inlichtingen die naar verwachting relevant zullen zijn voor de toepassing en de tenuitvoerlegging van hun interne belastingwetgeving. Die nieuwe richtlijn, die op 11 maart 2011 in werking getreden is, vervangt richtlijn 77/799/EEG door het invoeren van de door de OESO uitgewerkte internationale norm inzake uitwisseling van fiscale gegevens.

Die nieuwe richtlijn bevat een hoofdstuk over de betrekkingen met derde landen. Op grond van de bepalingen van artikel 24 van die richtlijn, mogen inlichtingen die werden verkregen van een derde land — voor zover een akkoord met dat derde land zulks toestaat — doorgegeven worden aan andere lidstaten van de Europese Unie voor dewelke die inlichtingen van nut kunnen zijn. Omgekeerd mogen inlichtingen die werden verkregen van een andere lidstaat onder bepaalde voorwaarden doorgegeven worden aan een derde land. Artikel 1 van de richtlijn stelt uitdrukkelijk dat de richtlijn geen afbreuk doet aan het feit dat de lidstaten al hun verplichtingen moeten nakomen aangaande een meer uitgebreide administratieve samenwerking die kan voortvloeien uit andere rechtsmiddelen, met inbegrip van eventuele bilaterale of multilaterale akkoorden.

Tot slot heeft de Europese Commissie op 28 april 2009 een mededeling aangenomen waarin de maatregelen worden geïnventariseerd die de lidstaten zouden moeten nemen ter bevordering van het “goed bestuur” in belastingzaken (zijnde de transparantie en de uitwisseling van inlichtingen verbeteren en verder vooruitgaan op de weg van eerlijke concurrentie in belastingzaken). Zij verzoekt met name de lidstaten om in hun bilaterale betrekkingen te kiezen voor een aanpak die in overeenstemming is met de beginselen van goed bestuur.

Binnen de huidige Europese juridische context is de bevoegdheid van België bijgevolg onaangetast gebleven wanneer het gaat om het sluiten van een akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden met Turkije. Dit Protocol is bovendien in overeenstemming met de principes van goed bestuur die door de Commissie worden aanbevolen. Rekening houdend, enerzijds, met het feit dat dit akkoord de inlichtingen behandelt die in het bezit zijn van banken, en, anderzijds, met de rechtspraak van het Hof

champ d'application n'entre pas en conflit avec le champ d'application du présent Protocole.

Par ailleurs, la nouvelle directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et abrogeant la directive 77/799/CEE organise l'échange entre les États membres des informations vraisemblablement pertinentes pour l'administration et l'application de leur législation fiscale interne. Cette nouvelle directive, entrée en vigueur le 11 mars 2011, remplace la directive 77/799/CEE en intégrant le standard international d'échange de renseignements fiscaux élaboré par l'OCDE.

Cette nouvelle directive comporte un chapitre relatif aux relations avec les pays tiers. En vertu des dispositions de l'article 24 de cette directive, des informations reçues d'un pays tiers peuvent — pour autant qu'un accord avec ce pays tiers l'autorise — être transmises à d'autres États membres de l'Union européenne auxquels ces informations peuvent être utiles. Inversement, des informations reçues d'un autre État membre peuvent, à certaines conditions, être transmises à un pays tiers. Il est expressément stipulé à l'article premier de la directive que celle-ci ne porte pas atteinte à l'exécution de toute obligation des États membres quant à une coopération administrative plus étendue qui résulterait d'autres instruments juridiques, y compris d'éventuels accords bilatéraux ou multilatéraux.

Enfin, la Commission européenne a adopté le 28 avril 2009 une communication dans laquelle sont recensées les mesures que les États membres devraient prendre pour promouvoir la “bonne gouvernance” dans le domaine fiscal (c'est-à-dire améliorer la transparence et l'échange d'informations et progresser sur la voie de la concurrence loyale en matière fiscale). Elle invite notamment les États membres à opter, dans le cadre de leurs relations bilatérales, pour une approche conforme aux principes de bonne gouvernance.

Dans le contexte juridique européen actuel, la compétence de la Belgique est, dès lors, demeurée entière lorsqu'il s'agit de conclure un accord relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale avec la Turquie. Le présent Protocole est, par ailleurs, conforme aux principes de bonne gouvernance prônés par la Commission. Compte tenu, d'une part, du fait qu'il couvre les renseignements détenus par les banques et, d'autre part, de la jurisprudence de la Cour de Justice de l'Union Européenne (CJUE) relative à l'article 63 du Traité sur

van Justitie van de Europese Unie (HJEU) met betrekking tot artikel 63 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), houdt dit Protocol in ieder geval in dat de vrijheid van kapitaalverkeer waarin artikel 63 van het VWEU voorziet, volledig zal moeten worden toegepast met Turkije overeenkomstig de rechtspraak van het HJEU. Dit betekent dat eventuele beperkingen die zouden voortkomen uit wetgeving die in België is ingevoerd na 31 december 1993 en die mochten in stand worden gehouden wegens het gebrek aan uitwisseling van bankgegevens tussen België en Turkije, zouden moet worden opgeheven in de betrekkingen tussen België en Turkije zodra dit Protocol van toepassing zal zijn.

C. Sociaal-economische impact

Dit Protocol, dat beperkt is tot de uitwisseling van fiscale inlichtingen op verzoek en tot de invorderingsbijstand, zal op sociaal-economisch vlak geen impact hebben in België.

D. Technische bepalingen

1. Artikel 1 van het Protocol

Artikel 1 van het Protocol past de definitie van bevoegde autoriteit voor wat betreft België aan. Deze aanpassing is een gevolg van het gemengd karakter van dit Protocol.

Als gevolg van de classificatie van dit verdrag als zijnde gemengd, zijn naast de minister van Financiën van de federale Regering eveneens de minister van Financiën van de Regering van de Gewesten en van de Gemeenschappen bevoegd, naargelang de context vereist.

De definitie specificeert dat, naargelang de belasting waarop het verzoek om bijstand betrekking heeft, de minister van Financiën van de Federale Regering of van een Gewest of een Gemeenschap als bevoegde autoriteit wordt aangemerkt.

Ondanks het feit dat het toepassingsgebied van dit Protocol zich uitstrekt tot belastingen geheven door of voor rekening van verschillende bestuursniveaus (federaal, Gewesten en Gemeenschappen) zal de communicatie met de partnerstaat voor wat betreft de uitwisseling van inlichtingen van alle beoogde belastingen verlopen via één enkel (centraal) contactpunt. De organisatie en concrete werking van dit contactpunt, alsook de samenwerking tussen dit contactpunt en alle betrokken bestuursniveaus, zullen het onderwerp uitmaken van

le fonctionnement de l'Union Européenne (TFUE), le présent Protocole implique, en tout cas, que la liberté de circulation des capitaux prévue par l'article 63 du TFUE devra être appliquée complètement avec la Turquie conformément à la jurisprudence de la CJUE. Ceci signifie que les éventuelles restrictions qui trouveraient leur origine dans une législation introduite en Belgique après le 31 décembre 1993 et qui pouvaient être maintenues en raison de l'absence d'échange de renseignements bancaires entre la Belgique et la Turquie devraient être levées dans les relations entre la Belgique et la Turquie dès que le présent Protocole sera applicable.

C. Impact socio-économique

Ce Protocole, qui est limité à l'échange de renseignements fiscaux sur demande et à l'assistance au recouvrement, n'aura aucun impact socio-économique en Belgique.

D. Dispositions techniques

1. Article 1 du Protocole

L'Article 1 du Protocole adapte la définition d'autorité compétente en ce qui concerne la Belgique. Cette adaptation résulte du caractère mixte de ce Protocole.

En raison de cette classification comme traité mixte, les Ministres des Finances des Gouvernements des Régions et des Communautés, comme le ministre des Finances du Gouvernement fédéral, sont compétents selon le contexte.

La définition spécifie que, selon le type d'impôt concerné par la demande d'assistance, c'est le ministre des Finances du Gouvernement fédéral, d'une Région ou d'une Communauté qui est considéré comme l'autorité compétente.

Bien que le champ d'application de ce Protocole s'étende aux impôts perçus par ou pour le compte de différents niveaux de pouvoir (Fédéral, Régions et Communautés), la communication avec l'État partenaire, en ce qui concerne l'échange de renseignements pour tous les impôts visés, se fera via un seul point de contact (central). L'organisation et le fonctionnement concret de ce point de contact, ainsi que la collaboration entre ce point de contact et tous les niveaux de pouvoir concernés, feront l'objet d'un accord de coopération

een samenwerkingsakkoord waarvan de inhoud op dit ogenblik wordt uitgewerkt. Dit samenwerkingsakkoord zal niet enkel slaan op inlichtingen die worden uitgewisseld in het kader van een bilateraal verdrag (verdrag ter vermindering van dubbele belasting of akkoord inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen) maar ook de gegevensuitwisseling regelen die gebeurt in het kader van de Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en in het kader van het Multilateraal Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden van de OESO en de Raad van Europa.

2. Artikel 2 van het Protocol

Artikel 2 vervangt de tekst van artikel 26 (Uitwisseling van inlichtingen) van de Overeenkomst van 1987 door de tekst van het OESO-model inzake de uitwisseling van inlichtingen. Door die wijziging wordt de Overeenkomst van 1987, wat dat punt betreft, in overeenstemming gebracht met de internationale standaard inzake uitwisseling van fiscale inlichtingen.

De nieuwe paragraaf 1 maakt het voortaan mogelijk om de inlichtingen uit te wisselen die “naar verwachting relevant” zullen zijn voor de toepassing van de Overeenkomst zelf of van de interne wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort of benaming die ten behoeve van de twee Staten, of van de staatkundige onderdelen of de plaatselijke gemeenschappen daarvan worden gegeven.

Het begrip “inlichtingen die naar verwachting relevant zullen zijn” vervangt het begrip “inlichtingen die nodig zijn” voor de toepassing van de belastingwetgeving. De bedoeling hiervan is een zo ruim mogelijke uitwisseling van inlichtingen in belastingzaken te garanderen, daarbij duidelijk aangevend dat het de overeenkomstsluitende Staten niet vrij staat om te gaan “hengelen” naar inlichtingen of om inlichtingen te vragen waarvan het weinig waarschijnlijk is dat ze relevant zijn voor de opheldering van de belastingzaken van een welbepaalde belastingplichtige. Het feit dat de werkelijke relevantie van de inlichtingen slechts kan worden vastgesteld nadat de verzoekende partij deze heeft ontvangen is overigens geen voldoende reden om de aangezochte Staat te ontslaan van de plicht om die inlichtingen te verstrekken. Meestal volstaat het dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat die inlichtingen relevant zijn voor de vaststelling, de vestiging, de toepassing of de invordering van een belasting die door dit Protocol wordt beoogd.

De nieuwe paragraaf 1 omvat bovendien “de belastingen van elke soort of benaming die worden gegeven

dont le contenu est actuellement en cours d'élaboration. Cet accord de coopération portera non seulement sur les renseignements échangés dans le cadre d'un traité bilatéral (convention préventive de la double imposition ou accord d'échange de renseignements fiscaux) mais réglera également l'échange d'informations dans le cadre de la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et dans le cadre de la Convention multilatérale concernant l'assistance administrative mutuelle en matière fiscale de l'OCDE et du Conseil de l'Europe.

2. Article 2 du Protocole

L'Article 2 remplace le texte de l'article 26 (Echange de renseignements) de la Convention de 1987 par le texte du Modèle OCDE relatif à l'échange de renseignements. Grâce à cette modification, la Convention de 1987 est, sur ce point, désormais conforme au standard international d'échange de renseignements fiscaux.

Le nouveau paragraphe 1 permet dorénavant d'échanger les renseignements “vraisemblablement pertinents” pour l'application de la Convention elle-même ou de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des deux États, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales.

La notion de “renseignements vraisemblablement pertinents” remplace celle de “renseignements nécessaires” pour l'application de la législation fiscale. Ceci a pour but d'assurer un échange de renseignements en matière fiscale qui soit le plus large possible tout en indiquant clairement qu'il n'est pas loisible aux États contractants “d'aller à la pêche aux renseignements” ou de demander des renseignements dont il est peu probable qu'ils soient pertinents pour élucider les affaires fiscales d'un contribuable déterminé. Le fait que la pertinence réelle des renseignements ne peut être déterminée qu'après réception de ceux-ci par l'État requérant ne constitue pas une raison suffisante pour que l'État requis soit dispensé de l'obligation de les fournir. Il suffit généralement que des motifs sérieux permettent de penser que ces renseignements sont pertinents en vue de déterminer, établir, appliquer ou percevoir un impôt visé par le présent Protocole.

Le nouveau paragraphe 1 couvre, en outre, les “impôts de toute nature ou dénomination perçus pour

ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan”.

Wat België betreft, beoogt het nieuwe artikel 26 dus alle belastingen, ongeacht hun soort of benaming, die door de Federale Staat en door de andere beleidsniveaus worden geheven, dit wil zeggen:

— de federale belastingen (de vier inkomstenbelastingen, de belasting over de toegevoegde waarde, de douane- en accijnsrechten, enz.);

— de plaatselijke en gewestelijke belastingen, taksen, enz. voor dewelke de Federale Staat instaat voor de dienst (bvb. de opcentiemen, de successierechten, enz.);

— alle belastingen, taksen, ...die rechtstreeks door de gefedereerde entiteiten of lokale overheden geheven worden (bvb. de onroerende voorheffing die door het Vlaams Gewest geheven wordt, de belasting op de spelen en weddenschappen die door het Waals Gewest geheven wordt, enz.).

De nieuwe paragraaf 2 herneemt de bepalingen die betrekking hebben op de geheimhouding van de inlichtingen en die reeds grotendeels waren opgenomen in paragraaf 1 van artikel 26 van de Overeenkomst van 1987.

De wijze waarop de door een Staat ontvangen inlichtingen geheim worden gehouden wordt in principe bepaald overeenkomstig de regels die gelden voor de inlichtingen die door die Staat zijn verkregen onder toepassing van zijn binnenlandse wetgeving.

Er is bepaald dat de personen en de autoriteiten aan wie de inlichtingen mogen worden verstrekt die inlichtingen enkel mogen gebruiken met het oog op het uitoefenen van hun opdracht. Ze mogen die inlichtingen evenwel kenbaar maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen.

De door een Staat ontvangen inlichtingen mogen aan andere dan de hierboven genoemde personen of autoriteiten worden medegedeeld en voor andere doeleinden worden gebruikt wanneer zulks door de wetgeving van beide Staten is toegestaan en indien de bevoegde autoriteit van de Staat die de inlichtingen verstrekt daar de toestemming voor geeft.

Paragraaf 3 is analoog aan paragraaf 2 van de Overeenkomst van 1987 en handelt over sommige beperkingen ten gunste van de aangezochte Staat bij de uitwisseling van inlichtingen. De aangezochte Staat is met name niet verplicht om inlichtingen te verstrekken

le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales”.

En ce qui concerne la Belgique, le nouvel article 26 vise donc tous les impôts, quelle que soit leur nature ou leur dénomination, perçus par l'État fédéral et par les autres niveaux de pouvoir, c'est-à-dire:

— les impôts fédéraux (les quatre impôts sur les revenus, la taxe sur la valeur ajoutée, les droits de douane et d'accises, etc.);

— les impôts, taxes, etc. locaux et régionaux dont le service est assuré par l'État fédéral (p.ex. les centimes additionnels, les droits de succession, etc.);

— tous les impôts, taxes, ... perçus directement par les entités fédérées ou les pouvoirs locaux (p.ex. le pré-compte immobilier perçu par la Région flamande, la taxe sur les jeux et paris perçue par la Région wallonne, etc.).

Le nouveau paragraphe 2 reprend les dispositions relatives à la confidentialité des renseignements qui, pour l'essentiel, étaient déjà contenues dans le paragraphe 1 de l'article 26 de la Convention de 1987.

La manière dont les renseignements reçus par un État sont tenus secrets est en principe déterminée conformément aux règles en vigueur pour les renseignements obtenus par cet État en application de sa législation interne.

Il est stipulé que les personnes et autorités auxquelles les renseignements peuvent être communiqués ne sont habilitées à en faire usage qu'en vue de l'exercice de leur mission. Elles sont toutefois autorisées à révéler ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

Les renseignements reçus par un État peuvent être communiqués à des personnes ou autorités autres que celles mentionnées ci-dessus et être utilisées à d'autres fins lorsque cette possibilité est prévue par la législation des deux États et si l'autorité compétente de l'État qui fournit les renseignements autorise cette communication.

Le paragraphe 3 est analogue au paragraphe 2 de la Convention de 1987 et traite de certaines limitations à l'échange de renseignements en faveur de l'État requis. L'État requis n'est notamment pas obligé de fournir des renseignements qu'il ne pourrait pas obtenir pour son

die hij volgens zijn wetgeving of in de normale gang van zijn administratieve praktijk niet zou kunnen verkrijgen voor zijn eigen doeleinden.

Op grond van de nieuwe paragraaf 4 moet de aangezochte Staat de middelen aanwenden waarover hij inzake het inwinnen van inlichtingen beschikt, om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen, zelfs als die inlichtingen enkel van nut zijn voor de andere Staat. Die nieuwe paragraaf brengt voor België geen nieuwe verplichtingen mee want, zoals dat het geval is voor de meeste OESO-lidstaten, was de Belgische praktijk reeds in overeenstemming met die regels.

Paragraaf 5 maakt de uitwisseling van welbepaalde inlichtingen, meer bepaald bankgegevens, mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een overeenkomstsluitende Staat niet toestaat dat bewuste inlichtingen ingewonnen en verstrekt worden. Die paragraaf stemt overeen met paragraaf 5 van artikel 26 van het OESO-model met als enig verschil dat hij in dit Protocol wordt uitgebreid tot inlichtingen die betrekking hebben op een trust of een stichting.

3. Artikel 3 van het Protocol

Artikel 3 vervangt de tekst van artikel 27 (Invorderingsbijstand) van de Overeenkomst van 1987 door de tekst van het OESO-Model inzake invorderingsbijstand.

De nieuwe paragraaf 1 bepaalt dat de overeenkomstsluitende Staten elkaar bijstand zullen verlenen bij de invordering van belastingvorderingen. De vorm waarin deze bijstand kan worden aangevraagd is verder uitgewerkt in de nieuwe paragrafen 3 en 4 van het artikel. De wijze waarop deze bijstand wordt verleend kan verder worden uitgewerkt in onderlinge overeenstemming.

De invorderingsbijstand wordt niet beperkt door artikelen 1 en 2 van de Overeenkomst van 1987. De overeenkomstsluitende Staten kunnen deze bijstand bijgevolg verlenen voor alle personen, ongeacht deze persoon inwoner is van een van de overeenkomstsluitende Staten. Het nieuwe artikel is ook van toepassing op alle belastingen van elke soort of benaming die door de overeenkomstsluitende Staten worden geheven en is niet beperkt tot de belastingen waarop de Overeenkomst van 1987 van toepassing is.

De informatie die wordt ontvangen voor de invorderingsbijstand zal op dezelfde wijze worden geheim gehouden als is uiteengezet in het nieuwe artikel 26 van de Overeenkomst.

propre usage sur la base de sa législation ou dans le cadre normal de sa pratique administrative.

Sur la base du nouveau paragraphe 4, l'État requis doit utiliser les moyens dont il dispose en matière de collecte de renseignements, même si ces renseignements ne sont utiles qu'à l'autre État. Ce nouveau paragraphe n'engendre aucune obligation nouvelle pour la Belgique car la pratique belge, comme celle de la plupart des États membres de l'OCDE, était déjà conforme à ces règles.

Le paragraphe 5 permet l'échange de renseignements spécifiques, notamment des renseignements bancaires, alors même que la législation fiscale ou la pratique administrative d'un État contractant n'autorise pas la collecte et la fourniture des renseignements en question. Ce paragraphe correspond au paragraphe 5 de l'article 26 du Modèle OCDE, la seule différence étant qu'il est étendu aux renseignements relatifs à un trust ou une fondation.

3. Article 3 du Protocole

L'Article 3 remplace le texte de l'article 27 (Assistance au recouvrement) de la Convention de 1987 par le texte du Modèle OCDE relatif à l'assistance au recouvrement.

Le nouveau paragraphe 1 stipule que les États contractants se prêteront mutuellement assistance lors du recouvrement de créances fiscales. La forme sous laquelle cette assistance peut être demandée est développée dans les nouveaux paragraphes 3 et 4 de l'article. Les modalités selon laquelle cette assistance est fournie peuvent être déterminées d'un commun accord.

L'assistance au recouvrement n'est pas restreinte par les articles 1 et 2 de la Convention de 1987. Par conséquent, les États contractants peuvent fournir cette assistance concernant toutes les personnes, qu'elles soient ou non résidentes de l'un des États contractants. De plus, le nouvel article s'applique à tous les impôts, de toute nature ou dénomination, perçus par les États contractants et n'est pas limité aux impôts visés par la Convention de 1987.

Les informations reçues pour l'assistance au recouvrement seront également gardées secrètes de la manière exposée dans le nouvel article 26 de la Convention.

Paragraaf 2 van het nieuwe artikel stelt de uitdrukking “belastingvordering” vast. In dat opzicht bevestigt deze paragraaf dat het gaat om vorderingen die verschuldigd zijn uit belastingen van elke soort of benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten, staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.

De voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om een beroep te kunnen doen op de invorderingsbijstand door een overeenkomstsluitende Staat, staan beschreven onder de nieuwe paragraaf 3 van het artikel. Zo moet de vordering vatbaar zijn voor tenuitvoerlegging volgens de wetgeving van die Staat en moet ze verschuldigd zijn door een persoon die de invordering niet kan beletten volgens de wetgeving van die Staat.

Wanneer aan deze voorwaarden is voldaan dient de aangezochte Staat deze vordering te innen overeenkomstig zijn eigen wetgeving, alsof de invordering voor eigen rekening was, zelfs indien deze Staat geen belang heeft in deze vordering.

Wanneer de vordering het gevolg is van een belasting die niet bestaat in de aangezochte Staat, zal de verzoekende Staat de aard van de belastingvordering, de onderdelen van de vordering, de verjaringstermijn van de vordering en de inkomstenbestanddelen waarop de vordering van toepassing is meedelen aan de aangezochte Staat. De aangezochte Staat zal de vordering vervolgens innen volgens zijn interne procedure. Deze procedure kan de procedure zijn van een gelijkende belasting of een andere bestaande procedure indien er geen gelijkende belasting bestaat.

Wanneer in de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat bewarende maatregelen bestaan, kan die overeenkomstsluitende Staat volgens de nieuwe paragraaf 4 van het artikel de andere Staat vragen om deze bewarende maatregelen te nemen om de vordering te verzekeren. Die andere Staat neemt deze bewarende maatregelen volgens zijn eigen wetgeving, zelfs indien de vordering op dat moment niet vatbaar is voor de tenuitvoerlegging ervan of verschuldigd is door een persoon die de invordering kan beletten. België beschikt over deze mogelijkheid wanneer een belastingsinvordering betwist wordt, of als er voor de schuldvordering nog geen uitvoerbare titel bestaat.

Paragraaf 5 van het nieuwe artikel bepaalt dat de verjaringstermijnen die overeenkomstig de wetgeving van de aangezochte Staat van toepassing zijn op een belastingvordering, niet gelden voor een belastingsvordering die in toepassing van paragrafen 3 of 4 werd aanvaard door die Staat. In dat geval zijn de verjaringstermijnen op die belastingsvordering overeenkomstig de

Le paragraphe 2 du nouvel article définit l'expression “créance fiscale”. À cet égard, ce paragraphe confirme qu'il s'agit de créances dues en raison d'impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales.

Les conditions qui doivent être remplies pour pouvoir faire appel à l'assistance au recouvrement de la part d'un État contractant sont décrites dans le nouveau paragraphe 3 de l'article. Ainsi, la créance doit être recouvrable en vertu de la législation de cet État et doit être due par une personne qui ne peut empêcher son recouvrement en vertu de la législation de cet État.

Lorsque ces conditions sont remplies, l'État requis doit recouvrer cette créance conformément à sa propre législation, comme si le recouvrement était effectué pour son propre compte, même si cet État n'a aucun intérêt dans cette créance.

Si la créance résulte d'un impôt qui n'existe pas dans l'État requis, l'État requérant communiquera à l'État requis la nature et les éléments de la créance fiscale, le délai de prescription de cette créance et les composantes du revenu auxquelles elle s'applique. L'État requis recouvrera ensuite cette créance conformément à sa procédure interne. Il peut s'agir de la procédure applicable à un impôt similaire ou d'une autre procédure existante s'il n'y a pas d'impôt similaire.

Lorsque des mesures conservatoires existent dans la législation d'un État contractant, cet État contractant peut, conformément au nouveau paragraphe 4 de l'article, demander à l'autre État de prendre ces mesures pour garantir la créance. Cet autre État prend ces mesures conservatoires conformément à sa propre législation, même si la créance n'est pas recouvrable à ce moment ou si elle est due par une personne qui peut empêcher son recouvrement. La Belgique dispose de cette possibilité lorsqu'une créance fiscale est contestée, ou lorsqu'il n'y a pas encore de titre exécutoire.

Le paragraphe 5 du nouvel article prévoit que les délais de prescription qui sont applicables à une créance fiscale en vertu de la législation de l'État requis ne s'appliquent pas à une créance fiscale qui a été acceptée par cet État en application des paragraphes 3 ou 4. Dans ce cas, ce sont les délais de prescription prévus par la législation de l'État requérant qui s'appliquent à cette

wetgeving van de verzoekende Staat van toepassing. De aangezochte Staat kan bijgevolg een verzoek niet afwijzen louter en alleen omdat de verjaringstermijn van de vordering in die Staat is afgelopen.

Paragraaf 8 van het nieuwe artikel bepaalt dat een overeenkomstsluitende Staat niet kan worden verplicht om administratieve maatregelen te nemen die afwijken van de wetgeving en van de administratieve praktijk van die of van de andere Staat. Een aangezochte Staat kan bijvoorbeeld weigeren om bewarende maatregelen te nemen indien dit niet toegelaten is in zijn eigen wetgeving of door de wetgeving van de verzoekende Staat.

Verder wordt een aangezochte Staat niet verplicht om maatregelen te nemen die in strijd zouden zijn met de openbare orde, bijstand te verlenen indien blijkt dat de verzoekende Staat niet alle redelijke maatregelen heeft genomen waarover hij beschikt of bijstand te verlenen wanneer de administratieve last die eruit voortvloeit niet in verhouding staat met het voordeel dat de verzoekende Staat verkrijgt.

4. Artikel 4 van het Protocol

Artikel 4 regelt de inwerkingtreding en de uitvoering van de nieuwe artikels.

Elk van de overeenkomstsluitende Staten stelt de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de procedures die door zijn wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Protocol vereist zijn.

Het Protocol zal in werking treden op de datum van de tweede van deze kennisgevingen en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn:

— met betrekking tot bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden;

— met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die beginnen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden;

— met betrekking tot alle andere belastingen die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten en die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden.

créance fiscale. Par conséquent, l'État requis ne peut pas rejeter une demande simplement parce que le délai de prescription de la créance dans cet État est dépassé.

Le paragraphe 8 du nouvel article prévoit qu'un État contractant ne peut être obligé de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre État. Un État requis peut, par exemple, refuser de prendre des mesures conservatoires si cela n'est pas permis par sa propre législation ou par la législation de l'État requérant.

En outre, l'État requis n'est pas obligé de prendre des mesures qui seraient contraires à l'ordre public, de fournir une assistance s'il apparaît que l'État requérant n'a pas pris toutes les mesures raisonnables dont il dispose, ni de fournir une assistance lorsque la charge administrative qui s'ensuivrait serait sans commune mesure avec l'avantage que l'État requérant en obtiendrait.

4. Article 4 du Protocole

L'article 4 fixe l'entrée en vigueur et la prise d'effet des nouveaux articles.

Chaque État contractant notifiera par la voie diplomatique à l'autre État contractant l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent Protocole.

Le Protocole entrera en vigueur à la date de la deuxième de ces notifications et ses dispositions seront applicables:

— aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1^{er} janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole;

— aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant à partir du 1^{er} janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole;

— à tous les autres impôts perçus pour le compte des États contractants et qui sont dus au titre d'événements imposables se produisant à partir du 1^{er} janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole.

Op grond van die bepalingen zijn de nieuwe artikels 26 en 27 ook van toepassing op verzoeken die reeds vóór de inwerkingtreding of de uitwerking van het Protocol bestonden, op voorwaarde dat ze na de inwerkingtreding van het Protocol werden verwerkt en dat ze betrekking hebben op een belastbaar tijdperk waarop de nieuwe artikels overeenkomstig artikel 4 van het Protocol van toepassing is.

De oude artikels 26 en 27 van de Overeenkomst van 1987 blijven in principe bestaan en is verder van toepassing:

— met betrekking tot bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vóór 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden;

— met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die beginnen vóór 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden.

5. Artikel 5 van het Protocol

Het Protocol maakt een integrerend deel uit van de Overeenkomst van 1987 en blijft derhalve van kracht zolang die Overeenkomst zelf van kracht blijft.

*
* *

De Regering is van oordeel dat het Protocol dat aan uw instemming wordt voorgelegd een toereikende oplossing biedt voor de administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden tussen België en Turkije.

De Regering stelt u bijgevolg voor snel met dit Protocol in te stemmen opdat het zo spoedig mogelijk in werking zou kunnen treden.

*De minister van Buitenlandse Zaken en
Europese Zaken,*

Didier REYNERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

Sur la base de ces dispositions, les nouveaux articles 26 et 27 sont également applicables aux demandes préexistantes à l'entrée en vigueur ou à la prise d'effet du Protocole, à condition qu'elles soient traitées après l'entrée en vigueur du Protocole et qu'elles se rapportent à une période imposable à laquelle les nouveaux articles sont applicables conformément à l'article 4 du Protocole.

Les anciens articles 26 et 27 de la Convention de 1987 continuent en principe à exister et à s'appliquer:

— aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement avant le 1^{er} janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole;

— aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant avant le 1^{er} janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole.

5. Article 5 du Protocole

Le Protocole fait partie intégrante de la Convention de 1987 et restera par conséquent en vigueur aussi longtemps que cette Convention elle-même sera en vigueur.

*
* *

Le Gouvernement estime que le Protocole qui est soumis à votre assentiment offre une solution satisfaisante en ce qui concerne l'assistance administrative en matière fiscale entre la Belgique et la Turquie.

Le Gouvernement vous propose par conséquent de donner rapidement votre assentiment à ce Protocole afin qu'il puisse entrer en vigueur dans les plus brefs délais.

*Le ministre des Affaires étrangères
et européennes,*

Didier REYNERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende instemming met het Protocol, gedaan te Brussel op 9 juli 2013, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Het Protocol, gedaan te Brussel op 9 juli 2013, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987, zal volkomen gevolg hebben.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant assentiment au Protocole, fait à Bruxelles le 9 juillet 2013, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987

Article 1^{er}

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole, fait à Bruxelles le 9 juillet 2013, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987, sortira son plein et entier effet.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 57.292/3 VAN 20 APRIL 2015**

Op 19 maart 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Buitenlandse en Europese Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet "houdende instemming met het Protocol, gedaan te Brussel op 9 juli 2013, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987".

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 31 maart 2015. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jan Smets en Jeroen Van Nieuwenhove, staatsraden, Jan Velaers en Johan Put, assessoren, en Annemie Goossens, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries Van Eeckhoutte, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo Baert, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 april 2015.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegesplitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond⁵, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe instemming te verlenen met het Protocol⁶ tot wijziging van het dubbelbelastingverdrag met Turkije⁷.

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. De Werkgroep Gemengde Verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten "over de

⁵ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

⁶ Protocol "tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987", gedaan te Brussel op 9 juli 2013.

⁷ Overeenkomst "between the Kingdom of Belgium and the Republic of Turkey for the avoidance of double taxation with respect to taxes of income", gedaan te Ankara op 2 juni 1987.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 57.292/3 DU 20 AVRIL 2015**

Le 19 mars 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre des Affaires étrangères et européennes à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "portant assentiment au Protocole, fait à Bruxelles le 9 juillet 2013, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987".

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 31 mars 2015. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jan Smets et Jeroen Van Nieuwenhove, conseillers d'État, Jan Velaers et Johan Put, assesseurs, et Annemie Goossens, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries Van Eeckhoutte, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo Baert, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 20 avril 2015.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1^{er}, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique⁵ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de porter assentiment au protocole⁶ modifiant la convention préventive de la double imposition conclue avec la Turquie⁷.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

3. Le 3 février 2011, le Groupe de Travail Traités mixtes, institué par l'accord de coopération du 8 mars 1994 entre l'autorité fédérale, les communautés et les régions "relatif

⁵ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

⁶ Protocole "modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu, signé à Ankara le 2 juin 1987", fait à Bruxelles le 9 juillet 2013.

⁷ Convention "between the Kingdom of Belgium and the Republic of Turkey for the avoidance of double taxation with respect to taxes of income", faite à Ankara le 2 juin 1987.

nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen”, heeft op 3 februari 2011 geoordeeld dat de overeenkomst een gemengd verdrag is.⁸

4. In de slotformule van het wijzigende protocol wordt bepaald dat de Franse, Nederlandse, Turkse en Engelse versies gelijkelijk authentiek zijn en dat ingeval van verschil tussen de teksten, de Engelse versie beslissend is. Van het protocol zal derhalve ook de Engelse versie moeten worden voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

5. Het nieuwe artikel 26, paragraaf 1, van het dubbelbelastingverdrag (artikel 2 van het wijzigende protocol) luidt:

“De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, voor zover de belastingheffing waarin die nationale wetgeving voorziet niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2.”

Het nieuwe artikel 27, paragraaf 1, van het dubbelbelastingverdrag (artikel 3 van het wijzigende protocol) luidt:

“De overeenkomstsluitende Staten verlenen elkaar bijstand voor de invordering van belastingvorderingen. Deze bijstand wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van uitvoering van dit artikel bepalen.”

Artikel 1 van het verdrag omschrijft het personele toepassingsgebied, namelijk (vertaling) “personen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten”, terwijl artikel 2 de belastingen bepaalt waarop het verdrag van toepassing is. Het gaat om “belastingen naar het inkomen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van elk van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan” (paragraaf 1 van het artikel). De bestaande belastingen waarop het verdrag in België van toepassing is, zijn de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting der niet-verblijfhouders en de met de personenbelasting gelijkgestelde bijzondere heffing, telkens “met inbegrip van de voorheffing, de opdecimen en opcentiemen op die belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belasting op de personenbelasting” (paragraaf 3, b), van het artikel).

De nieuwe regeling inzake de uitwisseling van inlichtingen met en het verlenen van invorderingsbijstand aan Turkije is

⁸ De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen, wat bij brieven van 18 mei 2011 is bevestigd.

aux modalités de conclusion des traités mixtes”, a considéré que la convention est un traité mixte⁸.

4. La formule finale du protocole modificatif dispose que les versions française, néerlandaise, turque et anglaise font également foi et qu’en cas de divergence entre les textes, la version anglaise prévaudra. La version anglaise du protocole devra dès lors être également soumise à la Chambre des représentants.

5. Le nouvel article 26, paragraphe 1, de la convention préventive de la double imposition (article 2 du protocole modificatif) s’énonce comme suit:

“Les autorités compétentes des États contractants échangent les renseignements vraisemblablement pertinents pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou pour l’administration ou l’application de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locale dans la mesure où l’imposition qu’elle prévoit n’est pas contraire à la Convention. L’échange de renseignements n’est pas restreint par les articles 1^{er} et 2”.

Le nouvel article 27, paragraphe 1, de la convention préventive de la double imposition (article 3 du protocole modificatif) dispose ce qui suit:

“Les États contractants se prêtent mutuellement assistance pour le recouvrement de leurs créances fiscales. Cette assistance n’est pas limitée par les articles 1^{er} et 2. Les autorités compétentes des États contractants peuvent régler d’un commun accord les modalités d’application du présent article”.

L’article 1^{er} de la convention définit le champ d’application personnel, à savoir les (traduction) “personnes qui sont des résidents d’un État contractant ou des deux États contractants”, tandis que l’article 2 détermine les impôts auxquels s’applique la convention. Il s’agit des “impôts sur le revenu perçus pour le compte de chacun des États contractants, de ses subdivisions politiques et de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception” (paragraphe 1 de l’article). Les impôts actuels auxquels la convention s’applique en Belgique sont l’impôt des personnes physiques, l’impôt des sociétés, l’impôt des personnes morales, l’impôt des non-résidents et la cotisation spéciale assimilée à l’impôt des personnes physiques “y compris [dans chaque cas] les précomptes, les centimes additionnels auxdits impôts et précomptes ainsi que les taxes additionnelles à l’impôt des personnes physiques” (paragraphe 3, b) de l’article).

Le nouveau régime en matière d’échange de renseignements avec la Turquie et en matière d’assistance au

⁸ Des courriers du 18 mai 2011 ont confirmé que la Conférence interministérielle de la Politique étrangère (CIPE) a approuvé le rapport du Groupe de Travail Traités mixtes dans le cadre d’une procédure écrite.

evenwel algemeen en is dus niet beperkt tot de personen bedoeld in artikel 1 van het verdrag en tot de belastingen vermeld in artikel 2 van het verdrag. Bovendien kunnen ook inlichtingen worden gevraagd “zelfs al heeft die andere Staat die inlichtingen niet nodig voor zijn eigen belastingdoeleinden” (nieuw artikel 25, paragraaf 4, van het verdrag). De Staat aan wie de inlichtingen zijn gevraagd, dient gebruik te maken van “de middelen waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen” (*idem*).

Gelet daarop rijst de vraag wie in België uitvoering zal moeten geven aan een verzoek om inlichtingen of een verzoek om invorderingsbijstand uitgaande van een bevoegde autoriteit van Turkije.

Uit artikel 3, paragraaf 1, h), ii), van het verdrag (artikel 1 van het wijzigende protocol), volgt dat in België onder “bevoegde autoriteit” wordt verstaan “naargelang het geval, de minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger”.

Daarom verdient het aanbeveling om op het intern-Belgische vlak te voorzien in een coördinatiemechanisme en —orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van Turkije weten tot wie een verzoek om inlichtingen of een verzoek om invorderingsbijstand moet worden gericht en de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De Raad van State beveelt dan ook aan daarover een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 “tot hervorming der instellingen” te sluiten.⁹ In de memorie van toelichting wordt overigens vermeld dat aan de tekst van zo’n samenwerkingsakkoord wordt gewerkt.

6. In het nieuwe artikel 27, paragraaf 1, van het dubbelbelastingverdrag, zoals vervangen bij artikel 3 van het wijzigende protocol, wordt bepaald dat de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten in onderlinge overeenstemming de wijze van uitvoering van dat artikel kunnen bepalen.

In verband met dergelijke akkoorden, kan worden verwezen naar wat de Raad van State in advies 42 631/AV van 8 mei 2007 heeft opgemerkt:

“Voor zover deze akkoorden alleen maar voorzien in de administratieve en technische uitvoering van een verdrag en ermee slechts beoogd wordt de rechten en verplichtingen die in het verdrag zelf reeds zijn opgenomen uitvoerbaar te maken, zijn deze akkoorden geen nieuwe verdragen, doch

⁹ Vergelijk met artikel 1*bis* van de bijzondere wet van 16 januari 1989 “betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten” en met het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de Federale Staat en de gewesten “betreffende de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van hun fiscale bevoegdheden en betreffende de overlegprocedures inzake technische uitvoerbaarheid van door de Gewesten voorgenomen wijzigingen aan de gewestelijke belastingen en inzake de technische uitvoerbaarheid van de invoering door de Gewesten van algemene belastingverminderingen of —vermeerderingen van de verschuldigde personenbelasting”.

recouvrement prêtée à la Turquie est toutefois général et n’est donc pas limité aux personnes visées à l’article 1^{er} de la convention et aux impôts visés à l’article 2 de la convention. En outre, des renseignements peuvent également être demandés “même [si cet autre État] n’en a pas besoin à ses propres fins fiscales” (nouvel article 26, paragraphe 4, de la convention). L’État à qui les renseignements sont demandés doit utiliser “les pouvoirs dont il dispose pour obtenir les renseignements demandés” (*idem*).

On peut dès lors se demander qui en Belgique devra donner exécution à une demande de renseignements ou à une demande d’assistance au recouvrement émanant d’une autorité compétente de la Turquie.

Il résulte de l’article 3, paragraphe 1, h), ii), de la convention (article 1^{er} du protocole modificatif) que, par “autorité compétente” on entend, en Belgique, “suivant le cas, le ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou du Gouvernement d’une Région et/ou d’une Communauté, ou son représentant autorisé”.

Il est par conséquent recommandé de prévoir un mécanisme et un organe de coordination internes propres à la Belgique, afin de permettre aux autorités compétentes de la Turquie de savoir à qui il faut adresser une demande de renseignements ou une demande d’assistance au recouvrement et de permettre à l’État fédéral, aux communautés et aux régions, de déterminer de quelle manière il y a lieu de donner suite à une demande concrète. Le Conseil d’État préconise dès lors de conclure à ce sujet un accord de coopération au sens de l’article 92*bis* de la loi spéciale du 8 août 1980 “de réformes institutionnelles”. Au demeurant, il est précisé dans l’exposé des motifs que le texte d’un tel accord de coopération est actuellement en cours d’élaboration.

6. Le nouvel article 27, paragraphe 1, de la convention préventive de la double imposition, tel qu’il a été remplacé par l’article 3 du protocole modificatif, dispose que les autorités compétentes des États contractants peuvent régler d’un commun accord les modalités d’application de cet article.

Concernant de tels accords, on pourra se référer aux observations que le Conseil d’État a formulées dans son avis 42 631/AG du 8 mai 2007:

“Pour autant que ces accords se limitent à prévoir l’exécution administrative et technique d’un traité et ne visent qu’à permettre l’exécution des droits et obligations qui y figurent, ces accords ne sont pas de nouveaux traités, mais de simple “executive agreements”. Il ne doivent dès lors pas être conclus

⁹ Comparer avec l’article 1^{er}*bis* de la loi spéciale du 16 janvier 1989 “relative au financement des Communautés et des Régions”, et avec l’accord de coopération du 7 décembre 2001 entre l’État fédéral et les régions “relatif à l’échange d’informations dans le cadre de l’exercice de leurs compétences fiscales et aux procédures de concertation concernant l’applicabilité technique des modifications aux impôts régionaux projetées par les Régions et l’applicabilité technique de l’instauration par les Régions de réductions ou d’augmentations générales de l’impôt des personnes physiques dû”.

louter “executive agreements”. Ze behoeven dan ook niet door de Koning te worden gesloten. De Wetgevende Kamers hoeven er hun instemming niet aan te verlenen¹⁰.

Uit de praktijk blijkt echter ook dat sommige akkoorden wel zelf autonome regelingen inhouden, die nieuwe rechten en verplichtingen met zich brengen voor de overheden of de burgers. In dat geval dienen deze akkoorden als verdragen te worden beschouwd. Op grond van artikel 167, § 2, van de Grondwet zouden ze dan ook in beginsel door de Koning moeten worden gesloten en de Wetgevende Kamers zouden er hun instemming mee dienen te betuigen. Voor zover het gaat om “gemengde verdragen” dienen daarenboven de gemeenschaps- en/of gewestregeringen te worden betrokken bij het sluiten ervan en dienen ook de gemeenschaps- en/of gewestparlementen er hun instemming mee te verlenen¹¹.

Telkens een akkoord wordt gesloten over de wijze van uitvoering van artikel 27 van het dubbelbelastingverdrag, zal derhalve moeten worden nagegaan of het niet om een verdrag gaat. Is dat het geval, dan dient de geëigende procedure voor het sluiten ervan te worden gevolgd en kan het geen gevolg hebben dan nadat het de instemming van alle bevoegde parlementaire vergaderingen heeft gekregen. Gelet op artikel 190 van de Grondwet, zal een dergelijk akkoord om verbindend te zijn, moeten worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De griffier,

Annemie GOOSSENS

De voorzitter,

Jo BAERT

par le Roi. Les Chambres législatives ne doivent pas y donner leur assentiment¹⁰.

La pratique révèle cependant également que certains accords comportent bel et bien des réglementations autonomes qui font naître des droits et obligations nouveaux pour les autorités ou les citoyens. Pareils accords doivent dans ces cas être considérés comme des traités. Conformément à l'article 167, § 2, de la Constitution, ils devraient dès lors, en principe, être conclus par le Roi et recevoir l'assentiment des Chambres législatives. S'il s'agit “de traités mixtes”, les gouvernements communautaires et/ou régionaux doivent en outre être associés à leur conclusion et les parlements communautaires et/ou régionaux y donner eux aussi leur assentiment¹¹.

Chaque fois qu'un accord sera conclu au sujet des modalités d'exécution de l'article 27 de la convention préventive de la double imposition, il y aura par conséquent lieu de vérifier s'il ne s'agit pas d'une convention. Si tel est le cas, il conviendra de suivre la procédure appropriée pour la conclusion de celle-ci et elle ne pourra produire d'effet qu'après avoir reçu l'assentiment de toutes les assemblées parlementaires compétentes. Eu égard à l'article 190 de la Constitution, un tel accord devra être publié au *Moniteur belge* pour être contraignant.

Le greffier,

Annemie GOOSSENS

Le président,

Jo BAERT

¹⁰ Voetnoot 7 uit het geciteerde advies: Zie onder meer J. MASQUELIN, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique*, Brussel, 1980, p. 206-208; G. CRAENEN, *De staatsrechtelijke regeling van aanvaarding en invoering van verdragen in België*, Preadvies VVSRBN, Deventer, 2006, p. 7.

¹¹ Adv.RvS 42 631/AV van 8 mei 2007 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 9 februari 2009 “houdende instemming met het Raamakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Franse Republiek betreffende de grensoverschrijdende samenwerking inzake gezondheidszorg, ondertekend te Moeskroen op 30 september 2005”, *Parl.St. Senaat* 2007-08, nr. 4-912/1, 15.

¹⁰ Note de bas de page 7 de l'avis cité: Voir notamment J. MASQUELIN, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Bruxelles, 1980, p. 206-208; G. CRAENEN, *De staatsrechtelijke regeling van aanvaarding en invoering van verdragen in België*, Preadvies VVSRBN, Deventer, 2006, p. 7.

¹¹ Avis.C.E. 42 631/AG du 8 mai 2007 sur un avant-projet devenu la loi du 9 février 2009 “portant assentiment à l'Accord cadre entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République française sur la coopération sanitaire transfrontalière, signé à Mouscron le 30 septembre 2005”, *Doc. parl., Sénat*, 2007-08, n° 4-912/1, 15.

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken en van de minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken en de minister van Financiën zijn ermee belast, in Onze naam, bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Het Protocol, gedaan te Brussel op 9 juli 2013, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 13 mei 2015

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

*De minister van Buitenlandse Zaken en
Europese Zaken,*

Didier REYNDERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre des Affaires étrangères et européennes et du ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Affaires étrangères et européennes et le ministre des Finances sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1^{er}

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole, fait à Bruxelles le 9 juillet 2013, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Turquie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 13 mai 2015

PHILIPPE

PAR LE ROI:

*Le ministre des Affaires étrangères
et européennes,*

Didier REYNDERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

BIJLAGE

ANNEXE

PROTOCOL
TOT WIJZIGING VAN
DE OVEREENKOMST
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
DE REPUBLIEK TURKIJE
TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING
INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN,
ONDERTEKEND TE ANKARA OP 2 JUNI 1987

**PROTOCOL
TOT WIJZIGING VAN
DE OVEREENKOMST
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
DE REPUBLIEK TURKIJE
TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING
INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN,
ONDERTEKEND TE ANKARA OP 2 JUNI 1987**

**HET KONINKRIJK BELGIË,
de Vlaamse Gemeenschap,
de Franse Gemeenschap,
de Duitstalige Gemeenschap,
het Vlaamse Gewest,
het Waalse Gewest,
en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
enerzijds,**

en

**DE REPUBLIEK TURKIJE,
anderzijds,**

WENSENDE de Overeenkomst te wijzigen tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Ankara op 2 juni 1987 (hierna te noemen “de Overeenkomst”),

ZIJN het volgende **OVEREENGEKOMEN**:

ARTIKEL 1

De tekst van paragraaf 1, h) ii) van artikel 3 van de Overeenkomst wordt opgeheven en vervangen door de volgende bepaling:

- “ii) in België, naargelang het geval, de Minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger;”

ARTIKEL 2

Artikel 26 van de Overeenkomst wordt opgeheven en vervangen door het volgende artikel:

“ARTIKEL 26

UITWISSELING VAN INLICHTINGEN

1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, voor zover de belastingheffing waarin die nationale wetgeving voorziet niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2.
2. De door een overeenkomstsluitende Staat ingevolge paragraaf 1 verkregen inlichtingen worden op dezelfde wijze geheim gehouden als inlichtingen die onder de nationale wetgeving van die Staat zijn verkregen en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van de in paragraaf 1 bedoelde belastingen, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van die belastingen, bij de beslissing in beroepszaken die betrekking hebben op die belastingen, of bij het toezicht daarop. Deze personen of autoriteiten gebruiken die inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen deze inlichtingen kenbaar maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. Niettegenstaande het voorafgaande, mogen de inlichtingen die door een overeenkomstsluitende Staat zijn ontvangen voor andere doeleinden worden gebruikt indien ze overeenkomstig de wetgeving van beide Staten voor die andere doeleinden mogen worden gebruikt en indien de bevoegde autoriteit van de Staat die de inlichtingen verstrekt, de toestemming geeft voor dat gebruik.
3. In geen geval mogen de bepalingen van de paragrafen 1 en 2 aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen:
 - (a) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van de wetgeving en de administratieve praktijk van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;
 - (b) inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;

- (c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.
- 4. Wanneer op basis van de bepalingen van dit artikel door een overeenkomstsluitende Staat om inlichtingen is verzocht, gebruikt de andere overeenkomstsluitende Staat de middelen waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen, zelfs al heeft die andere Staat die inlichtingen niet nodig voor zijn eigen belastingdoeleinden. De verplichting die in de vorige zin is vervat, is onderworpen aan de beperkingen waarin paragraaf 3 van dit artikel voorziet, maar die beperkingen mogen in geen geval aldus worden uitgelegd dat ze een overeenkomstsluitende Staat toestaan het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel omdat die Staat geen binnenlands belang heeft bij die inlichtingen.
- 5. In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 3 van dit artikel aldus worden uitgelegd dat ze een overeenkomstsluitende Staat toestaan om het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat de inlichtingen in het bezit zijn van een bank, een andere financiële instelling, een trust, een stichting, een gevolmachtigde of een persoon die werkzaam is in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een vertrouwenspersoon of omdat de inlichtingen betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.”

ARTIKEL 3

Artikel 27 van de Overeenkomst wordt opgeheven en vervangen door het volgende artikel:

“ARTIKEL 27

INVORDERINGSBIJSTAND

- 1. De overeenkomstsluitende Staten verlenen elkaar bijstand voor de invordering van belastingvorderingen. Deze bijstand wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van uitvoering van dit artikel bepalen.
- 2. De uitdrukking “belastingvordering” zoals gebezigd in dit artikel, betekent elk bedrag dat verschuldigd is met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten, of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, voor zover de daarmee overeenstemmende belastingheffing niet in strijd is met deze Overeenkomst of met enig ander instrument waarbij de overeenkomstsluitende Staten partij zijn, alsmede de met dat bedrag verband houdende interest, administratieve boetes en kosten van invordering of van bewarende maatregelen.
- 3. Wanneer een belastingvordering van een overeenkomstsluitende Staat ingevolge de wetgeving van die Staat voor tenuitvoerlegging vatbaar is en verschuldigd is door een persoon die op dat ogenblik op grond van de wetgeving van die Staat de invordering ervan niet kan beletten, aanvaardt de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat om die belastingvordering op verzoek van de bevoegde autoriteit van eerstgenoemde Staat in te vorderen. Die belastingvordering wordt door die andere Staat geïnd overeenkomstig de bepalingen van zijn wetgeving die van toepassing zijn op het vlak van de tenuitvoerlegging en de invordering van zijn eigen belastingen alsof de desbetreffende vordering een belastingvordering van die andere Staat was.

4. Wanneer een belastingvordering van een overeenkomstsluitende Staat een vordering is ter zake waarvan die Staat overeenkomstig zijn wetgeving bewarende maatregelen kan nemen om de invordering ervan te verzekeren, gaat de bevoegde autoriteit van de andere overeenkomstsluitende Staat ermee akkoord om, op verzoek van de bevoegde autoriteit van eerstgenoemde Staat, ter zake van die belastingvordering bewarende maatregelen te nemen. Die andere Staat neemt ter zake van die belastingvordering bewarende maatregelen overeenkomstig de bepalingen van zijn wetgeving alsof de belastingvordering een belastingvordering van die andere Staat was, zelfs indien de belastingvordering in de eerstgenoemde Staat op het ogenblik waarop die maatregelen worden toegepast niet voor tenuitvoerlegging vatbaar is of verschuldigd is door een persoon die het recht heeft de invordering ervan te beletten.
5. De verjaringstermijnen en de voorrechten die overeenkomstig de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat van toepassing zijn op een belastingvordering wegens de aard van die vordering als zodanig, gelden niet voor een belastingvordering die door die Staat voor de toepassing van paragraaf 3 of 4 wordt aanvaard, dit niettegenstaande de bepalingen van voornoemde paragrafen. Ter zake van een belastingvordering die voor de toepassing van paragraaf 3 of 4 door een overeenkomstsluitende Staat wordt aanvaard, kan in die Staat bovendien geen enkel voorrecht worden verleend dat overeenkomstig de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat op die belastingvordering van toepassing zou zijn.
6. Procedures inzake het bestaan, de geldigheid of het bedrag van een belastingvordering van een overeenkomstsluitende Staat, worden niet voorgelegd aan de rechterlijke instanties of administratieve lichamen van de andere overeenkomstsluitende Staat.
7. Wanneer een belastingvordering op enig tijdstip nadat door een overeenkomstsluitende Staat een verzoekschrift werd ingediend overeenkomstig paragraaf 3 of 4, en vooraleer de andere overeenkomstsluitende Staat de desbetreffende belastingvordering heeft ingevorderd en aan de eerstgenoemde Staat heeft overgemaakt, ophoudt:
 - (a) een belastingvordering te zijn van de eerstgenoemde Staat die overeenkomstig de wetgeving van die Staat vatbaar is voor tenuitvoerlegging en die verschuldigd is door een persoon die op dat ogenblik overeenkomstig de wetgeving van die Staat de invordering ervan niet kan beletten, (in het geval van een verzoekschrift overeenkomstig paragraaf 3), of
 - (b) een belastingvordering te zijn van de eerstgenoemde Staat ter zake waarvan die Staat ingevolge zijn wetgeving bewarende maatregelen mag nemen om de invordering ervan te verzekeren (in het geval van een verzoekschrift overeenkomstig paragraaf 4),

brengt de bevoegde autoriteit van de eerstgenoemde Staat de bevoegde autoriteit van de andere Staat hiervan onmiddellijk op de hoogte en, naargelang de keuze van de andere Staat, schorst de eerstgenoemde Staat zijn verzoekschrift of trekt het in.
8. In geen geval mogen de bepalingen van dit artikel aldus worden uitgelegd dat zij aan een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen:
 - (a) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van de wetgeving en de administratieve praktijk van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;
 - (b) maatregelen te nemen die in strijd zouden zijn met de openbare orde;

- (c) bijstand te verlenen indien de andere overeenkomstsluitende Staat niet alle redelijke invorderings- of bewarende maatregelen, naar het geval, heeft genomen waarover die Staat overeenkomstig zijn wetgeving of zijn administratieve praktijk beschikt;
- (d) bijstand te verlenen in de gevallen waar de administratieve last die er voor die Staat uit voortvloeit duidelijk niet in verhouding staat tot het voordeel dat er door de andere overeenkomstsluitende Staat uit kan worden behaald.”

ARTIKEL 4

Elk van de overeenkomstsluitende Staten stelt de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de procedures die door zijn wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Protocol zijn vereist. Het Protocol zal in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn:

- a) met betrekking tot de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden;
- b) met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden;
- c) met betrekking tot alle andere belastingen geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, op elke andere belasting die verschuldigd is ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Protocol in werking is getreden.

ARTIKEL 5

Dit Protocol, dat een integrerend deel van de Overeenkomst uitmaakt, zal van kracht blijven zolang de Overeenkomst van kracht blijft en zal van toepassing zijn zolang de Overeenkomst zelf van toepassing is.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel, op 9 juli 2013, in de Franse, Nederlandse, Turkse en Engelse taal, zijnde de vier teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in interpretatie is de Engelse tekst beslissend.

PROTOCOLE
MODIFIANT
LA CONVENTION
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LA REPUBLIQUE DE TURQUIE
TENDANT A EVITER LA DOUBLE IMPOSITION
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU,
SIGNEE A ANKARA LE 2 JUIN 1987

**PROTOCOLE
MODIFIANT
LA CONVENTION
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LA REPUBLIQUE DE TURQUIE
TENDANT A EVITER LA DOUBLE IMPOSITION
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU,
SIGNEE A ANKARA LE 2 JUIN 1987**

**LE ROYAUME DE BELGIQUE,
la Communauté flamande,
la Communauté française,
la Communauté germanophone,
la Région flamande,
la Région wallonne,
et la Région de Bruxelles-capitale,
d'une part,**

et

**LA REPUBLIQUE DE TURQUIE,
d'autre part,**

DESIREUX de modifier la Convention tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu, signée à Ankara le 2 juin 1987 (ci-après dénommée « la Convention »),

SONT CONVENUS des dispositions suivantes:

ARTICLE 1

Le texte du paragraphe 1er, h) ii) de l'article 3 de la Convention est supprimé et remplacé par la disposition suivante:

- “ii) en ce qui concerne la Belgique, suivant le cas, le Ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou du Gouvernement d'une Région et/ou d'une Communauté, ou son représentant autorisé;”

ARTICLE 2

L'article 26 de la Convention est supprimé et remplacé par l'article suivant:

“ARTICLE 26

ECHANGE DE RENSEIGNEMENTS

1. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements vraisemblablement pertinents pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou pour l'administration ou l'application de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des Etats contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit n'est pas contraire à la Convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par les articles 1er et 2.
2. Les renseignements reçus en vertu du paragraphe 1er par un Etat contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet Etat et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts mentionnés au paragraphe 1er, par les procédures ou poursuites concernant ces impôts, par les décisions sur les recours relatifs à ces impôts, ou par le contrôle de ce qui précède. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent révéler ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements. Nonobstant ce qui précède, les renseignements reçus par un Etat contractant peuvent être utilisés à d'autres fins lorsque cette possibilité résulte des lois des deux Etats et lorsque l'autorité compétente de l'Etat qui fournit les renseignements autorise cette utilisation.
3. Les dispositions des paragraphes 1^{er} et 2 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation:
 - (a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;
 - (b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;
 - (c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

4. Si des renseignements sont demandés par un Etat contractant conformément au présent article, l'autre Etat contractant utilise les pouvoirs dont il dispose pour obtenir les renseignements demandés, même s'il n'en a pas besoin à ses propres fins fiscales. L'obligation qui figure dans la phrase précédente est soumise aux limitations prévues au paragraphe 3 du présent article sauf si ces limitations sont susceptibles d'empêcher un Etat contractant de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci ne présentent pas d'intérêt pour lui dans le cadre national.
5. Les dispositions du paragraphe 3 du présent article ne peuvent en aucun cas être interprétées comme permettant à un Etat contractant de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque, un autre établissement financier, un trust, une fondation, un mandataire ou une personne agissant en tant qu'agent ou fiduciaire ou parce que ces renseignements se rattachent aux droits de propriété d'une personne."

ARTICLE 3

L'article 27 de la Convention est supprimé et remplacé par l'article suivant:

“ARTICLE 27

ASSISTANCE AU RECOUVREMENT

1. Les Etats contractants se prêtent mutuellement assistance pour le recouvrement de leurs créances fiscales. Cette assistance n'est pas limitée par les articles 1er et 2. Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent régler d'un commun accord les modalités d'application du présent article.
2. L'expression « créance fiscale » employée dans le présent article désigne toute somme due au titre d'impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des Etats contractants, de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales, dans la mesure où l'imposition correspondante n'est pas contraire à la présente Convention ou à tout autre instrument auquel ces Etats contractants sont parties, ainsi que les intérêts, pénalités administratives et coûts de recouvrement ou de mesures conservatoires afférents à ces impôts.
3. Lorsqu'une créance fiscale d'un Etat contractant est recouvrable en vertu de la législation de cet Etat et est due par une personne qui, à cette date, ne peut, en vertu de cette législation, empêcher son recouvrement, cette créance fiscale est, à la demande de l'autorité compétente de cet Etat, acceptée en vue de son recouvrement par l'autorité compétente de l'autre Etat contractant. Cette créance fiscale est recouvrée par cet autre Etat conformément aux dispositions de sa législation applicable en matière de recouvrement de ses propres impôts comme si la créance en question était une créance fiscale de cet autre Etat.

4. Lorsqu'une créance fiscale d'un Etat contractant est une créance à l'égard de laquelle cet Etat peut, en vertu de sa législation, prendre des mesures conservatoires pour assurer son recouvrement, cette créance est, à la demande de l'autorité compétente de cet Etat, acceptée aux fins de l'adoption de mesures conservatoires par l'autorité compétente de l'autre Etat contractant. Cet autre Etat prend des mesures conservatoires à l'égard de cette créance fiscale conformément aux dispositions de sa législation comme s'il s'agissait d'une créance fiscale de cet autre Etat même si, au moment où ces mesures sont appliquées, la créance fiscale n'est pas recouvrable dans le premier Etat ou est due par une personne qui a le droit d'empêcher son recouvrement.
5. Nonobstant les dispositions des paragraphes 3 et 4, les délais de prescription et la priorité applicables, en vertu de la législation d'un Etat contractant, à une créance fiscale en raison de sa nature en tant que telle ne s'appliquent pas à une créance fiscale acceptée par cet Etat aux fins du paragraphe 3 ou 4. En outre, une créance fiscale acceptée par un Etat contractant aux fins du paragraphe 3 ou 4 ne peut se voir appliquer aucune priorité dans cet Etat en vertu de la législation de l'autre Etat contractant.
6. Les procédures concernant l'existence, la validité ou le montant d'une créance fiscale d'un Etat contractant ne sont pas soumises aux tribunaux ou organes administratifs de l'autre Etat contractant.
7. Lorsqu'à tout moment après qu'une demande ait été formulée par un Etat contractant en vertu du paragraphe 3 ou 4 et avant que l'autre Etat contractant ait recouvré et transmis le montant de la créance fiscale en question au premier Etat, cette créance fiscale cesse d'être:
 - (a) dans le cas d'une demande présentée en vertu du paragraphe 3, une créance fiscale du premier Etat qui est recouvrable en vertu de la législation de cet Etat et est due par une personne qui, à ce moment, ne peut, en vertu de la législation de cet Etat, empêcher son recouvrement, ou
 - (b) dans le cas d'une demande présentée en vertu du paragraphe 4, une créance fiscale du premier Etat à l'égard de laquelle cet Etat peut, en vertu de sa législation, prendre des mesures conservatoires pour assurer son recouvrement,

l'autorité compétente du premier Etat notifie promptement ce fait à l'autorité compétente de l'autre Etat et le premier Etat, au choix de l'autre Etat, suspend ou retire sa demande.
8. Les dispositions du présent article ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation:
 - (a) de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;
 - (b) de prendre des mesures qui seraient contraires à l'ordre public;

- (c) de prêter assistance si l'autre Etat contractant n'a pas pris toutes les mesures raisonnables de recouvrement ou de conservation, selon le cas, qui sont disponibles en vertu de sa législation ou de sa pratique administrative;
- (d) de prêter assistance dans les cas où la charge administrative qui en résulte pour cet Etat est nettement disproportionnée par rapport aux avantages qui peuvent en être tirés par l'autre Etat contractant."

ARTICLE 4

Chaque Etat contractant notifiera, par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent Protocole. Le Protocole entrera en vigueur à la date de la seconde de ces notifications et ses dispositions seront applicables:

- a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole;
- b) aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole;
- c) en ce qui concerne les autres impôts perçus pour le compte des Etats contractants, de leurs subdivisions politiques ou collectivités locales, à tout autre impôt dû au titre d'événements imposables se produisant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur du Protocole.

ARTICLE 5

Le présent Protocole, qui fait partie intégrante de la Convention, restera en vigueur aussi longtemps que la Convention reste en vigueur et s'appliquera aussi longtemps que la Convention elle-même est applicable.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

FAIT à Bruxelles, le 9 juillet 2013, en double exemplaire, en langues française, néerlandaise, turque et anglaise, les quatre textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation le texte en langue anglaise prévaudra.

PROTOCOL
AMENDING
THE AGREEMENT
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE REPUBLIC OF TURKEY
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME,
SIGNED AT ANKARA ON 2 JUNE 1987

**PROTOCOL
AMENDING
THE AGREEMENT
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE REPUBLIC OF TURKEY
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME,
SIGNED AT ANKARA ON 2 JUNE 1987**

**THE KINGDOM OF BELGIUM,
the Flemish Community,
the French Community,
the German-speaking Community,
the Flemish Region,
the Walloon Region,
and the Brussels-Capital Region,
on the one hand,**

and

**THE REPUBLIC OF TURKEY,
on the other hand,**

DESIRING to amend the Agreement for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income, signed at Ankara on 2 June 1987 (hereinafter referred to as “the Agreement”),

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE 1

The text of paragraph 1, h) ii) of Article 3 of the Agreement is deleted and replaced by the following provision:

- “ii) in the case of Belgium, as the case may be, the Minister of Finance of the federal Government and/or of the Government of a Region and/or of a Community, or his authorised representative;”

ARTICLE 2

Article 26 of the Agreement is deleted and replaced by the following Article:

“ARTICLE 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.
2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying State authorises such use.
3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
 - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
 - (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
 - (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (*ordre public*).

4. If information is requested by a Contracting State in accordance with the provisions of this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 of this Article but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.
5. In no case shall the provisions of paragraph 3 of this Article be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, trust, foundation, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.”

ARTICLE 3

Article 27 of the Agreement is deleted and replaced by the following Article:

“ARTICLE 27

ASSISTANCE IN RECOVERY

1. The Contracting States shall lend assistance to each other in the collection of revenue claims. This assistance is not restricted by Articles 1 and 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.
2. The term “revenue claim” as used in this Article means any amount owed in respect of taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to this Agreement or any other instrument to which the Contracting States are parties, together with interest, administrative penalties and costs of collection or conservancy related to such amount.
3. When a revenue claim of a Contracting State is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of collection by the competent authority of the other Contracting State. That revenue claim shall be collected by that other State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that other State.
4. When a revenue claim of a Contracting State is a claim in respect of which that State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the competent authority of the other Contracting State. That other State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by a Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by a Contracting State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Contracting State.
6. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Contracting State shall not be brought before the courts or administrative bodies of the other Contracting State.
7. Where, at any time after a request has been made by a Contracting State under paragraph 3 or 4 and before the other Contracting State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned State, the relevant revenue claim ceases to be:
 - (a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned State that is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, or
 - (b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned State in respect of which that State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection,

the competent authority of the first-mentioned State shall promptly notify the competent authority of the other State of that fact and, at the option of the other State, the first-mentioned State shall either suspend or withdraw its request.
8. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
 - (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
 - (b) to carry out measures which would be contrary to public policy (*ordre public*);
 - (c) to provide assistance if the other Contracting State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practice;
 - (d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Contracting State.”

ARTICLE 4

Each of the Contracting States shall notify the other Contracting State, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Protocol. The Protocol shall enter into force on the date of the later of these notifications and its provisions shall have effect:

- a) with respect to taxes due at source on income credited or payable on or after January 1 of the year next following the year in which the Protocol entered into force;

- b) with respect to other taxes charged on income of taxable periods beginning on or after January 1 of the year next following the year in which the Protocol entered into force;
- c) with respect to any other taxes imposed on behalf of the Contracting States or of their political subdivisions or local authorities, on any other tax due in respect of taxable events taking place on or after January 1 of the year next following the year in which the Protocol entered into force.

ARTICLE 5

This Protocol, which shall form an integral part of the Agreement, shall remain in force as long as the Agreement remains in force and shall apply as long as the Agreement itself is applicable.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE in duplicate at Brussels, on this 9th day of July 2013, in the French, Dutch, Turkish and English languages, all four texts being equally authentic. In the case of divergence of interpretation the English text shall prevail.